

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

АКТИВИ	Приложение	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Имоти, машини и съоръжения	5.1.	15 005	17 677
Инвестиционни имоти	5.3.	11 309	6 630
Нематериални активи	5.2.	784	687
Активи в процес на изграждане	5.1./5.2.	1 021	2 167
Репутация от инвестиции в дъщерни предприятия	5.2.	11 700	11 989
Инвестиции в асоциирани предприятия	6	1 845	1 706
Отсрочени данъчни активи	16	405	174
Дългосрочни вземания		108	134
ОБЩО НЕТЕКУЩИ АКТИВИ		42 177	41 164
Материални запаси	7	2 466	2 006
Търговски и други вземания	9	8 366	8 297
Парични средства и парични еквиваленти	8	11 487	12 227
Предплатени разходи	17	1 097	1 103
ОБЩО ТЕКУЩИ АКТИВИ		23 416	23 633
ОБЩО АКТИВИ		65 593	64 797

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	Приложение	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Собствен капитал принадлежащ на собствениците на Групата			
Обикновени акции	10	1 600	1 600
Резерви		334	334
Преоценъчен резерв		970	970
Неразпределена печалба		26 196	27 821
Текуща печалба		(156)	485
ОБЩО		28 944	31 210
Неконтролиращо участие		12	14
ОБЩО КАПИТАЛ		28 956	31 224
ПАСИВИ			
Дългосрочни заеми	11	11 104	9 621
Задължения по финансов лизинг	12	2 675	3 356
Провизии и други сходни задължения		990	990
Други нетекущи пасиви		42	17
ОБЩО НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ		14 811	13 984
Търговски и други задължения	13	15 323	13 404
Краткосрочни заеми	11	3 200	2 687
Задължения по финансов лизинг	12	2 252	2 307
Отсрочени приходи	18	1 051	1 191
ОБЩО ТЕКУЩИ ПАСИВИ		21 826	19 589
ОБЩО ПАСИВИ		36 637	33 573
ОБЩО КАПИТАЛ И ПАСИВИ		65 593	64 797

Консолидираният финансов отчет със страници от 2 до 38 е одобрен на 19.06.2019 г. от ръководството. Пояснителните приложения от страниците 7 до 38 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Атанас Симеонов, Изп. Директор

Любомила Андонова, Финансов директор

Нели Стоянова, Гл. Счетоводител

Дата: 30 май 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 19.06.2019 г.:

Велин Филипов,

Регистриран одитор отговорен за одита

Управител

„Филипов одитинг“ ООД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Приложение	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
Приходи от продажби	14	84 365	80 599
Разходи за дейността	15	(84 960)	(80 891)
БРУТНА ПЕЧАЛБА		(595)	(292)
Други приходи		177	600
ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ		(418)	308
Финансови приходи/разходи, нетно		(823)	(657)
Приходи от неконтролиращо участие в асоциирани дружества		1 017	916
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ОБЛАГАНЕ С ДАНЬЦИ		(224)	567
Разходи за данъци, в т.ч.:		74	(74)
Текущ данък от печалбата		(20)	(125)
Изменения по отсрочени данъци от печалбата		94	51
ПЕЧАЛБА ЗА ГОДИНАТА		(150)	493
Принадлежаша на:			
Собствениците на групата		(156)	485
Неконтролиращото участие		6	8
Друг всеобхватен доход		-	-
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА		(150)	493
Принадлежаш на:			
Собствениците на групата		(156)	485
Неконтролиращото участие		6	8

Консолидираният финансов отчет със страници от 2 до 38 е одобрен на 19.06.2019 г. от ръководството. Пояснителните приложения от страница 7 до 38 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Атанас Симеонов, Изп. Директор

Любомила Андонова, Финансов директор

Нели Стоянова, Гл. Счетоводител

Дата: 30 май 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 19.06.2019 г.:

Велин Филипов,

Регистриран одитор отговорен за одита

Управител

„Филипов одитинг“ ООД

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	РЕЗЕРВИ				Собствен капитал, принадлежащ на			ОБЩО капитал
	Основен капитал	законо в	Преоценъчен резерв	други	Неразпределена печалба	на собствениците	Неконтролирано участие	
Салдо към 01.01.2017г.	1 600	160	970	183	28 116	31 029	11	31 040
Дивиденди	-	-	-	-	(1 000)	(1 000)	-	(1 000)
Печалба за годината	-	-	-	-	485	485	8	493
Общ всеобхватен доход за отчетния период 2017г.	-	-	-	-	485	485	8	493
Други изменения	-	-	-	(9)	705	696	(5)	691
Салдо към 31.12.2017 г.	1 600	160	970	174	28 306	31 210	14	31 224
Салдо към 01.01.2018 г.	1 600	160	970	174	28 306	31 210	14	31 224
Дивиденди	-	-	-	-	(2 000)	(2 000)	-	(2 000)
Печалба за годината	-	-	-	-	(156)	(156)	6	(150)
Общ всеобхватен доход за отчетния период 2018г.	-	-	-	-	(156)	(156)	6	(150)
Други изменения	-	-	-	-	(110)	(110)	(8)	(118)
Салдо към 31.12.2018 г.	1 600	160	970	174	26 040	28 944	12	28 956

Консолидираният финансов отчет със страници от 2 до 38 е одобрен на 19.06.2019 г. от ръководството. Пояснителните приложения от страница 7 до 38 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Атанас Симеонов, Изп. Директор

Любомила Андонова, Финансов директор

Нели Стоянова, Гл. Счетоводител

Дата: 30 май 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 19.06.2019 г.:

Велик Филипов,

Регистриран одитор отговорен за одита

Управител

„Филипов одитинг“ ООД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, приключваща на 31 декември 2018

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ		
Потоци от дейността, нетно	63 331	59 258
Парични потоци свързани с трудови възнаграждения	(53 890)	(49 423)
Платени данъци върху дохода	(358)	(220)
Други парични потоци от основна дейност	(2 486)	(468)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ	6 597	9 147
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННАТА ДЕЙНОСТ		
Придобиване на дъщерни предприятия, включително придобити парични средства	(49)	(1 796)
Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	(5 176)	(4 336)
Получени дивиденди, лихви, комисионни и други подобни	919	1 775
Други парични потоци от инвестиционни дейности	(61)	183
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННАТА ДЕЙНОСТ	(4 367)	(4 174)
ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВАТА ДЕЙНОСТ		
Постъпления / изплатени заеми нетно	2 238	915
Платени / получени лихви нетно	(474)	(591)
Плащания по финансов лизинг	(2 660)	(244)
Дивиденди, платени на собственици на групата	(1 880)	(550)
Други парични потоци от финансова дейност	(194)	(141)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСОВАТА ДЕЙНОСТ	(2 970)	(611)
Нетно увеличение на паричните средства и парични еквиваленти	(740)	4 362
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ		
В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	12 227	7 865
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ		
В КРАЯ НА ПЕРИОДА	11 487	12 227

Консолидираният финансов отчет със страници от 2 до 38 е одобрен на 19.06.2019 г. от ръководството. Пояснителните приложения от страница 7 до 38 са неразделна част от консолидирания финансов отчет.

Атанас Симеонов, Изп. Директор

Любимила Лядонова, Финансов директор

Нели Стоянова, Гл. Счетоводител

Дата: 30 май 2019 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 09.06.2019 г.:

Велин Филипов,

Регистриран одитор отговорен за одита

Управител

„Филипов одитинг“ ООД

1. Обща информация

ЕС ГРУП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АД (наричано по-нататък още "дружеството") е акционерно дружество, регистрирано по Търговския закон с ф.д. № 1796/2006 г. Седалището и адресът на управление на дружеството са: гр. София, бул. Арсеналски № 123.

Дружеството се управлява и представлява от Изпълнителния директор - Атанас Симеонов.

ЕС ГРУП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АД е дружество с основен капитал 1 600 000 лева разпределен в 160 000 поименни акции с номинална стойност 10 лева всяка една. Капиталът е формиран чрез непарични вноски на обща стойност 1 756 000 лева, от които 156 000 лева – резерви.

Дружеството съставя консолидиран финансов отчет от индивидуалния отчет на ЕС ГРУП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АД и финансовите отчети на неговите дъщерни дружества:

Наименование на дъщерно дружество	Процент на съучастието към 31.12.2018г.	Процент на съучастието към 31.12.2017г.
ДИРЕКТНО ПРИТЕЖАВАНИ		
ХАЙ ТЕК 2000 ЕООД	100%	100%
ЕС ЛЕНД ЕООД	100%	100%
САЙМАРК ЕООД	100%	100%
СЕКЮРИТИ БЪЛГАРИЯ ЕООД	100%	100%
ЕС МЕНИДЖМЪНТ ЕООД	100%	100%
А ПРОДЖЕКТ ЕООД	100%	100%
АМАТАС ЕАД	100%	100%
АСЕС ЕООД	100%	100%
БИЛДИНГ ПРО ЕООД	100%	100%
ВИП СЕКЮРИТИ ЕООД	100%	100%
ЕЙ ТИ СИ ПРОПЪРТИ ЕООД	100%	100%
ПРИТЕЖАВАНИ, ЧРЕЗ ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА		
ЗС СОТ Ловеч ЕООД (чрез ВИП Секюрити ЕООД)	100%	100%
ТРАНС 3 ЕООД (чрез ВИП Секюрити ЕООД)	100%	100%
ЗС СОТ Сливен ООД (чрез ЗС СОТ Ловеч ЕООД)	88%	88%
ЗС СОТ Комерс ЕООД (чрез ВИП Секюрити ЕООД)	100%	100%

Дъщерните дружества са консолидирани за период, за който е упражняван контрол.

2. База за изготвяне на финансовия отчет и счетоводни принципи

2.1. Основа за изготвяне

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2017 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството / Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква използването на определени сериозни счетоводни оценки. То още изисква от ръководството да прави определени преценки в процеса на прилагането на счетоводните политики на дружеството.

Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година.

Общи положения

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции - прието от ЕС на 26 февруари 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),
- **МСФО 9 Финансови инструменти** - приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** и изменения на МСФО 15 "Дата на влизане в сила на МСФО 15" - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 2018),
- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания** – прието от ЕС на 28 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на МСФО 1 и МСФО 28 вследствие на „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 7 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти** – Прехвърляне на инвестиционни имоти – прието от ЕС на 14 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2018 за предприятията в Република България, са настъпили промени в счетоводната политика на Групата относно принципите, правилата и критериите за отчитане на

финансовите инструменти и приходите, както и на представянето и разширяване на оповестяванията на финансовата информация, свързана за тях, както това е представено по-долу. Промените произтичат от прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. От възприемането на останалите стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2018, не са настъпили съществени промени в счетоводната политика на Дружеството, освен някои нови и разширяване на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени – в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Ефект от първоначално прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти

През текущата година Групата е прилагала МСФО 9 Финансови инструменти (преработен през юли 2014) и свързаните последващи изменения към други МСФО, които са в сила за годишния период, започващ на 1 януари 2018. Преходните разпоредби на МСФО 9 позволяват предприятието да не преизчислява сравнителните данни. Групата е избрала да не прави преизчисление на сравнителната информация по отношение на класификацията и измерването на финансовите инструменти.

В допълнение, Дружеството е приело последващите изменения към МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване, които са приложени към оповестяванията за 2018 и сравнителния период.

МСФО 9 въведе нови изисквания по отношение на:

- 1) Класификацията и оценяването на финансовите активи и финансовите пасиви,
- 2) Обезценката на финансовите активи, и
- 3) Хеджирането.

Детайли по отношение на тези нови изисквания, както и техният ефект върху консолидирания финансов отчет на Дружеството са представени по-долу:

Групата е приложила МСФО 9 съгласно преходните разпоредби, посочени в МСФО 9.

(а) Класификация и измерване на финансовите активи

Датата на първоначалното прилагане (т.е. датата, на която Групата е направила оценка на финансовите си активи и финансовите си пасиви съгласно изискванията на МСФО 9) е 1 януари 2018. Съответно, Групата е приложила изискванията на МСФО 9 по отношение на инструменти, които са признати към 1 януари 2018 и не е приложила изискванията по отношение на инструменти, които вече са били отписани към 1 януари 2018. Сравнителните данни във връзка с инструменти, които са признати към 1 януари 2018, са преизчислени където е било необходимо.

Всички признати финансови активи, които попадат в обхвата на МСФО 9, е необходимо впоследствие да бъдат оценени по амортизирана стойност или справедлива стойност въз основа на бизнес модела на предприятието за управление на финансовите активи и характеристиките на договорения паричен поток на финансовите активи.

Ръководството на Групата е прегледало и оценило съществуващите финансови активи към 1 януари 2018 година въз основа на фактите и обстоятелствата, които са съществували към тази дата и е направило заключение, че първоначалното прилагане на МСФО 9 има следното въздействие върху финансовите активи на Групата по отношение на тяхната класификация и оценка:

- Финансовите активи, държани от Групата, включват търговски и други вземания и парични средства и парични еквиваленти. Тези финансови активи са класифицирани в категорията „кредити и вземания“ и оценени по амортизирана стойност по МСС 39. Те отговарят на условията за класифициране по амортизирана стойност, съгласно МСФО 9. Групата е оценила, че изискванията на новия МСФО 9 не оказват съществено влияние върху класификацията и оценката на нейните финансови активи.

(б) Обезценка на финансови активи

Във връзка с обезценката на финансовите активи, МСФО 9 изисква модел за очакваните кредитни загуби, за разлика от модела за възникналите кредитни загуби съгласно МСС 39. Моделът за очакваните кредитни загуби изисква Групата да отчита очакваните кредитни загуби и промените в очакваните

кредитни загуби към всяка отчетна дата, отразяващи промените в кредитния риск от първоначалното признаване на финансовите активи. С други думи, вече не е необходимо настъпването на събитие водещо до загуба, преди да бъдат признати кредитните загуби.

По-специално, МСФО 9 изисква Групата да признае загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби върху:

- (1) дългови инвестиции оценени последващо по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- (2) лизингови вземания;
- (3) търговски вземания и договорни активи; и
- (4) договори за финансова гаранция, за които изискванията за обезценка на МСФО 9 са приложими.

МСФО 9 изисква Групата да оцени загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване, или ако финансовият инструмент е закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка.

Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване (с изключение на закупен или първоначално създаден финансов актив с кредитна обезценка), Групата следва да оцени загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. МСФО 9 също изисква опростен подход за оценка на загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента за търговски вземания, договорни активи и лизингови вземания при определени обстоятелства.

(в) Класификация и оценка на финансовите пасиви

Значителна промяна, въведена от МСФО 9 в класификацията и оценката на финансовите пасиви, се отнася до отчитането на промените в справедливата стойност на финансов пасив, определен като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, свързани с промени в кредитния риск на емитента.

По-специално, МСФО 9 изисква промените в справедливата стойност на финансовия пасив, които се дължат на промени в кредитния риск на този пасив, да бъдат представени като компонент на „друг всеобхватен доход“, освен ако признаването на ефектите от промените в кредитния риск на пасива в другия всеобхватен доход би създавало или увеличило счетоводно несъответствие в печалбата или загубата. Промените в справедливата стойност, свързани с кредитния риск на финансовия пасив, впоследствие не се рекласифицират в печалба или загуба, а се преквърлят в неразпределена печалба, при отписване на финансовия пасив.

По-рано, съгласно МСС 39, цялата сума на промяната в справедливата стойност на финансовия пасив, определен като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, беше представяна в печалбата или загубата.

Прилагането на МСФО 9 не е оказало влияние върху класификацията и оценката на финансовите пасиви на Групата.

(г) Общо отчитане на хеджиране

Новите изисквания за общо отчитане на хеджиране запазват трите вида отчитане на хеджиране. Въпреки това е въведена по-голяма гъвкавост по отношение на видовете сделки, които са допустими за отчитане на хеджирането, по-специално разширяване на видовете инструменти, които отговарят на условията за хеджиращи инструменти и видовете рискови компоненти на нефинансовите позиции, които са допустими за отчитане на хеджиране. В допълнение, тестът за ефективност е заменен от принципа за „икономическа връзка“. Ретроспективна оценка на ефективността на хеджирането вече не се изисква. Въведени са изисквания за подробно оповестяване на дейностите по управление на риска.

Групата не използва финансови инструменти за хеджиране.

(d) Оповестявания по отношение на първоначално прилагане на МСФО 9

Няма финансови активи или пасиви, които Групата е била определила като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата според МСС 39, които да са били обект на рекласификация или които Групата е избрала да рекласифицира при прилагането на МСФО 9. Няма финансови активи или пасиви, които Групата е избрала да определи като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата към датата на първоначалното прилагане на МСФО 9.

Приложението на МСФО 9 няма ефект върху паричните потоци на Групата.

Ефект от приложението на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

През текущата година Групата прилага МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен през април 2016), който е приложим за годишни периоди, които започват на или след 1 януари 2018. МСФО 15 въвежда модел за признаването на приходи, състоящ се от пет стъпки. По-детайлни насоки са добавени в МСФО 15 относно специфични сценарии. Информацията относно новите изисквания, както и техният ефект върху консолидирания отчет на Групата е оповестена по-долу.

МСФО 15 използва термините „актив по договора“ и „пасив по договора“, за да опише това, което е по-известно като „начислен приход“ или „отсрочен приход“, но стандартът не забранява използването на алтернативни описания в отчета за финансовото състояние. Групата прилага терминологията, използвана в МСФО 15, за да опише подобни салда.

МСФО 15 няма ефект върху финансовото състояние и/или резултата на Групата.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 9 „Финансови инструменти“** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение – прието от ЕС на 22 март 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 23 „Несигурност при третирането на данъка върху доходите“** – прието от ЕС на 23 октомври 2018 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Групата е избрала да не приема тези нови стандарти и измененията на съществуващите стандарти преди датата на влизането им в сила.

МСФО 16 Лизинг предвижда прилагането на детайлен модел за идентификация и отчитане на лизингови договори от лизингодатели и лизингополучатели. При влизане в сила, МСФО 16 отменя приложимите към датата на консолидирания финансов отчет, МСС 17 Лизинг и свързани тълкувания, когато влезе в сила за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2019 година. Датата на първоначалното прилагане на МСФО 16 за Групата ще бъде 1 януари 2019 година.

МСФО 16 дефинира лизинговите договори от договорите за услуги при следване на концепцията за упражняване на контрол от страна на клиента върху идентифицируем актив. Отменя се разграничението между оперативен лизинг и финансов лизинг от страна на лизингополучателя, като то се замества от модел на отчитане на право на ползване под формата на актив и лизингово задължение, които следва да се признаят в отчета за финансовото състояние от лизингополучателите за всички лизингови договори, с изключение на краткосрочните лизинги и тези на активи с ниска стойност.

Правото на ползване се оценява първоначално, а последващо по себестойност (предмет на определени изключения) намалено с натрупана амортизация и загуби от обезценка, коригирано за промени в

определената стойност на лизинговото задължение. Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на бъдещите лизингови плащания, а последващо се коригира за лизинговите и лихвените плащания, както и за ефекта от модификация на договора.

В допълнение, стандартът предвижда промени в класификацията на паричните потоци в индивидуалния отчет за паричните потоци, тъй като плащанията по договори за оперативен лизинг съгласно МСС 17 се представят като парични потоци от оперативна дейност, а съгласно МСФО 16, лизинговите плащания следва да бъдат разделени между плащания по лихва и плащания на главница, което би довело до представяне на плащания във финансовата дейност.

За разлика от отчитането на лизингополучателя, МСФО 16 не променя съществено изискванията на МСС 17 по отношение на отчитането на лизингодателя, като се запазва изискването лизингодателят да класифицира лизинговия договор като оперативен или финансов лизинг.

В допълнение, МСФО 16 налага изисквания за по-разширени оповестявания.

Към 31 декември 2018 Групата от Дружества отчита неотменими ангажменти по договори за оперативен лизинг офиси и други помещения/сгради. МСС 17 не изисква признаването на актив свързан с право на ползване или пасив за бъдещи плащания по тези договори.

МСФО 16 влиза в сила на 1 януари 2019. Първоначалният анализ на Групата от Дружества показва, че съществена част от договорите за наем на офиси и други помещения/сгради под наем отговарят на определението на лизинг, съгласно МСФО 16 и съответно Групата от Дружества очаква да признае актив, свързан с право на ползване и лизингово задължение по отношение на тези договори. МСФО 16 ще замени отчитането на разходите на линейна база за срока на отчитане на договора, с разход за амортизация на актива за право на ползване и разходи за лихви по лизинговите задължения. Първоначалният анализ, изготвен от Групата за потенциалните ефекти, е както следва:

В хил. лв.	01.01.2019
Актив, свързан с право на ползване	3 516
Лизингово задължение	3 516
В хил. лв.	2019
Увеличение в разходи за лихви	92
Увеличение в разходи за амортизация	799
Намаление в разходи за външни услуги	846

Съгласно МСС 17 всички лизингови плащания по оперативен лизинг се представят като част от паричните потоци от оперативната дейност. Очаква се въздействието на промените по МСФО 16, при равни други условия, да се увеличат паричните средства, генерирани от оперативна дейност, и да се намалят нетните парични средства, използвани във финансова дейност.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **Изменение на МСС 1 "Представяне на финансови отчети" и МСС 8 "Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки"** – Определение за същественост (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020),

- **Изменение на МСФО 3 "Бизнес комбинации"** – Определение за бизнес (в сила за бизнес комбинации за които датата на придобиване е на или след началото на годишен отчетен период, започващ на или след 1 януари 2020 и за придобиване на актив, възникващо на или след началото на този период),
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал),
- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт,
- **МСФО 17 "Застрахователни договори"** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- **Изменения на МСС 19 "Доходи на наети лица"** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на МСС 28 "Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия"** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на Референциите към Концептуалната рамка в МСФО** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020).

По предварителна оценка Групата очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху годишния финансов отчет на Групата от дружества в периода на първоначалното им прилагане, като ръководството е все още в процес на оценяване на ефекта от прилагането им.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква използването на определени сериозни счетоводни оценки. То още изисква от ръководството да прави определени преценки в процеса на прилагането на счетоводните политики на дружеството. Областите, в които се е налагала по-висока степен на преценка или усложненост, или областите, в които допусканията и приблизителните оценки са значими за финансовите отчети, са оповестени в Приложение 4.

2.2. Превеждане на чуждестранна валута

Функционална валута и валута на представяне

Статиите, включени във финансовите отчети, се измерват във валутата на основната икономическа среда, в която оперира Групата. Това е функционалната валута, която е и валута на представяне – български лев (BGN).

Превеждане и салда

Сделките в чуждестранна валута са преведени във функционалната валута по обменните курсове на датите на сделките или по преоценка, когато статите се преоценяват. Печалбите и загубите от валутни разлики в резултат на уреждане на тези сделки и от превеждането по заключителните курсове в края на годината за паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се признават в отчета за доходите.

Печалбите и загубите от валутни разлики, свързани със заеми и пари и парични еквиваленти, са представени в отчета за доходите като "финансови приходи или разходи". Всички останали печалби и загуби от валутни разлики са представени в отчета за доходите в статията "други (загуби)/печалби – нетно".

2.3. Имоти, машини и съоръжения

Земите и сградите включват основно многофункционална сграда, земеделски земи, УПИ, и офиси. Всякава друга собственост, машини и оборудване е изразена по историческа цена минус амортизация. Историческата цена включва и разходи, директно относими към придобиването на актива.

Като имоти, машини и съоръжения се отчитат активи с цена на придобиване над 700 (седемстотин) лева.

Последващите разходи са включени в балансовата стойност на актива или признати като отделен актив само когато е вероятен приток от бъдещи икономически изгоди, свързани с актива, към Групата и стойността му може да бъде надеждно измерена. Балансовата стойност на подменена част е отписана. Всякакви други ремонти и поддръжка са отразени в отчета за доходите през финансовия период, през който са възникнали.

Земи не се амортизират. Амортизацията на другите активи се изчислява по линеен метод за разпределяне на стойността им (или преоценената им стойност) за времето на очаквания полезен живот, както следва:

• сгради	25-40 години;
• машини	10-15 години;
• транспортни средства	3-5 години;
• обзавеждане и оборудване	3-8 години.

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат и ако е необходимо коригират към всяка дата на баланса.

Балансовата стойност на актив се намалява незабавно до възстановимата му стойност, ако балансовата стойност на актива е по-висока от оценената възстановима стойност (виж Бележка 2.5.).

Печалбите и загубите от освобождаване се определят чрез сравняване на постъпленията и балансовата стойност и са признати в статия "други (загуби)/печалби – нетно" в отчета за доходите.

Когато е продаден преоценен актив сумата, включена в други резерви, се прехвърля към неразпределената печалба.

Инвестиционни имоти

Имоти, държани с цел отдаване под наем или държани с цели повишаване на цените им, или и двете (включително имоти в процес на изграждане с такава цел), които не са заети от Групата, или са държани за продажба, се класифицират като инвестиционни имоти. Групата е избрала да използва модела на справедливата стойност за оценяване на инвестиционните имоти след първоначалното им признаване.

Инвестиционните имоти включват земя и сгради. Инвестиционните имоти първоначално се отчитат по себестойност, включително свързаните със сделката разходи, а впоследствие на датата на отчета за финансовото състояние се извършва преценка към справедлива стойност.

Последващите разходи се включват в балансовата стойност на актива, само когато е вероятно, че Групата ще получи бъдещи икономически изгоди, свързани с този актив и стойността на този актив може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в консолидирания отчет за всеобхватния доход през финансовия периода, в който са извършени.

Настоящата справедливата стойност, приета от Ръководството на Групата, се базира на извършени анализи и оценки, изготвени от независим оценител. Справедливата стойност е оценена при отсъствието на активен пазар и отразява разлики в естеството, местоположението или състоянието на отделния актив. Не са отчетени евентуални намаления или увеличения в цената при продажба на имота на части парцели или в неговата цялост.

2.4. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява надвишението на стойността на придобиването над справедливата стойност на дела на Групата в нетните идентифицируеми активи на придобитото дъщерно предприятие към датата на придобиването. Репутация при придобиване на дъщерни предприятия се включва в нематериалните активи. Репутацията се тества всяка година за обезценка и се отчита по първоначална стойност минус загуби от обезценка. Загуби от обезценка на репутация не се възстановяват. Печалби и загуби от освобождаване от предприятие включват балансовата стойност на репутацията, свързана с продаденото предприятие.

Репутацията се разпределя към единиците, генериращи парични потоци, за целите на тестовете за обезценка. Разпределянето се прави към онези единици или групи единици, които се очаква да имат полза от бизнес комбинацията, от която е възникнала репутацията.

За 2017г. е извършен тест за обезценка на репутацията. Преоценяването е базирано на нетния марж на приходите от генериращите парични потоци единици, които са дисконтирани до нетна настояща стойност.

Търговски марки и лицензи

Отделно придобити търговски марки и лицензи се представят по историческа цена. Търговски марки и лицензи, придобити в бизнес комбинация, се признават по справедлива стойност към датата на придобиването. Търговските марки и лицензи имат ограничен полезен живот и се отчитат по първоначална стойност минус натрупана амортизация. Амортизацията се изчислява по линеен метод, за да се разпреди стойността на търговските марки и лицензите за времето на полезния им живот от 15 до 20 години.

Софтуер

Разходи, свързани с поддържането на компютърни софтуерни програми, се признават за разход в момента на възникване. Разходи по развитие, които директно се отнасят до дизайн и тестване на идентифициран и уникален софтуерен продукт, контролиран от дружеството, се признават като нематериален актив, когато са изпълнени следните критерии:

- има техническа способност за завършване на софтуерния продукт, за да е на разположение за продажба;
- ръководството възнамерява да завърши софтуерния продукт и да го използва или продава;
- има способност за използване или продажба на софтуерния продукт;
- може да се демонстрира как софтуерният продукт ще генерира вероятни бъдещи икономически изгоди;
- на разположение са адекватни технически, финансови и други ресурси за завършване на развитието и използване или продажба на софтуерния продукт; и
- разходите, отнасящи се до софтуерния продукт по време на развитието му, могат да бъдат надеждно измерени.

Директно отнасящите се разходи, които са капитализирани като част от софтуерния продукт, включват разходите за наетите лица, развиващи софтуера, и подходяща част от общите разходи. Други разходи по развитието, които не отговарят на горните критерии, се признават за разход в момента на възникване. Разходи по развитие, които в предходни периоди са признавани като разходи, не могат да се признават като актив през следващи периоди.

Разходите за развитие на компютърен софтуер, признати като актив, се амортизират за очаквания им полезен живот, който не надхвърля 3 години.

2.5. Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот, например репутацията, не са обект на амортизиране, а се тестват за обезценка всяка година. Активи, които са обект на амортизиране, се прегледват за обезценка когато събития или промени в обстоятелствата сочат, че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Загуба от обезценка се признава за сумата, с която балансовата стойност на актива надвишава възстановимата му стойност. Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност на актива минус разходите по продажба и стойността в употреба. За целите на оценяването на обезценката активите са групирани на най-ниското ниво, на което има отделно идентифицирани парични потоци (единици, генериращи парични потоци). Нефинансови активи, различни от репутация, които са били обезценявани, се прегледват за възможно възстановяване на обезценка към всяка балансова дата.

2.6. Нетекущи активи (или групи за освобождаване) държани за продажба

Нетекущи активи (или групи за освобождаване) се класифицират като активи държани за продажба, когато тяхната балансова стойност ще се възстанови основно чрез сделка по продажба и продажбата се счита за много вероятна. Те са представени по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност минус разходите по продажба, ако балансовата им стойност ще бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба.

2.7. Финансови инструменти, считано от 01 януари 2018 г.

2.7.1. Класификация

Групата класифицира своите финансови активи в категорията "кредити и вземания" вкл. паричните средства и паричните еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно Групата признава в консолидирания отчет за финансовото състояние финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс прените разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а прените разходи по транзакцията се признават веднага в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществена част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Групата продължава да държи съществена част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Групата се базира на принципи за класификация и оценка на финансовите активи, отразяващи основната рамка в МСФО 9, в която са установени:

- определяне на бизнес модел за управление на финансовите активи и отразява очакванията на Групата за начина на реализация на паричните потоци от финансови активи в рамките на бизнес модела;
- анализ и оценка на характеристиките на договорните парични потоци на финансови инструменти, като анализът се извършва на живо финансов инструмент;
- дефиниране на подходите за първоначална класификация и последващо оценяване.

Считано от 1 януари 2018 година Групата управлява финансовите си активи през призмата на бизнес модел с цел събиране на парични потоци.

Кредити и вземания

Кредити и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на Групата, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от консолидирания отчет за финансовото състояние. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 12 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към състава на финансовите приходи.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват: заеми (кредити), задължения по финансов лизинг и задължения към доставчици и към други контрагенти. Първоначално те се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.7.2. Обезценка

МСФО 9 въвежда фундаментално нов модел на обезценка, приложим към всички финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата. Моделът на обезценка по МСФО 9 е модел на очакваните кредитни загуби, който предвижда много по-ранно признаване на кредитни загуби, за разлика от досегашния модел по МСС 39 на претърпените (възникналите) загуби. Този модел изисква да се определи коректив от загуби при първоначалното признаване на финансовия актив, отразяващ очакваното ниво на загуби, като се вземат предвид, наред с другото, очакваните бъдещи икономически условия. Впоследствие размерът на коректива от загуби се влияе от промените в очакванията за загуби, дължащи се на промени в свързания кредитен риск.

За целите на прилагане на изискванията за обезценка, съгласно МСФО 9 е разработена Политика за оценка на промени в кредитното качество и определяне на очаквани кредитни загуби. Политиката представлява рамка за определяне на:

- Очаквани кредитни загуби за 12 месеца или за целия срок на инструмента

Очаквани кредитни загуби (ОКЗ) се признават на база вероятността от неизпълнение през целия срок на инструмента, освен ако кредитният риск след първоначално признаване не се е изменил съществено, при което се отчитат ОКЗ за 12 месеца. ОКЗ за 12 месеца представляват частта от кредитните загуби за срока на инструмента, вследствие на неизпълнение, което е възможно да настъпи в рамките на 12 месеца след отчетната дата. Групата няма финансови инструменти, при които е настъпила значителна промяна в кредитния риск след първоначалното признаване. ОКЗ за 12 месеца не са парични потоци, които дружеството очаква да не събере в рамките на 12 месеца, а отразяват цялостната кредитна загуба на актива, претеглена според вероятността за настъпване на неизпълнение през следващите 12 месеца.

- Подход и модели за обезценка на финансови активи

Групата определя ОКЗ индивидуално за всички инструменти. Приблизителната оценка за съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло (на индивидуална основа), когато се установи обективно обстоятелство за това. Групата следва да оцени загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца. През 2017г. и 2018г. Групата развива дейността си и поради тази причина исторически анализ би бил несъпоставим. На индивидуална база няма необходимост от обезценка.

- Критерии за оценка на завишен кредитен риск

Към всяка отчетна дата, за целите на определяне на коректива за загуби, Групата съпоставя нивата на кредитен риск, т.е. вероятността от настъпване на неизпълнение към датата на отчета и към датата на първоначално признаване на актива. Анализът на промените се извършва на базата на налична уместна информация, достъпна за Групата и която може да бъде обоснована, без влягане на излишни ресурси. Тази информация включва исторически данни за представянето на финансови инструменти с подобни рискови характеристики, данни относно текущото представяне на разглежданите инструменти – брой дни в просрочие, и обосновани предположения и очаквания, които се очаква в бъдеще да повлияят върху кредитния риск на разглежданите активи.

- Методи за изчисляване и представяне на очаквани кредитни загуби по видове финансови активи

Оценката на очакваните кредитни загуби е усреднена величина, претеглена за вероятността от неизпълнение през живота на инструмента чрез оценяване обхвата на възможните резултати. Кредитните загуби представляват настоящата стойност на разликата между паричните потоци, дължими по договор и паричните потоци, които Групата реално очаква да получи, като отчита сумите и кога във времето очаква да бъдат получени те.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, натрупаният коректив намалява балансовата стойност на инструмента в отчета за финансовото състояние. Групата не отчита ефект от прилагане на новия модел за обезценка по МСФО 9 към 1 януари 2018г. върху отчета за финансовото състояние и капитала, понеже ефектът е несъществен.

2.7.3. Хеджиране

МСФО 9 въвежда и значително изменен модел на хеджиране, изискващ и значително по-голям обем оповестявания относно дейността по управление на риска. Групата не отчита активни финансови инструменти, за които е определено хеджиращо взаимоотношение, поради което първоначалното прилагане на изискванията за хеджиране съгласно МСФО 9 не оказват влияние върху финансовите отчети.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси са представени по по-ниската от себестойност и нетна реализируема стойност. Стойността на изразходваните материали се определя по метода среднопретеглена цена. Себестойността на стоките и незавършеното производство включва разходи за дизайн, суровини, пряк труд, други преки разходи и разпределени общи разходи (базирани на нормалния капацитет). Тя не включва разходи по заеми. Нетната реализируема стойност е преценената продажна цена при обичаен ход на бизнеса минус приложимите разходи по продажбите.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания първоначално се признават по справедлива стойност и последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва, минус провизиите за обезценка. Провизия за обезценка на търговски вземания се установява, когато има обективно доказателство, че Групата няма да може да събере всички дължими му суми по оригиналните условия за вземанията. Значителни финансови трудности на дебитор, вероятност, че дебитор или ще фалира или ще предприеме финансова реорганизация, или значително забавяне на плащането (с повече от 90 дни след падеж) се

считат за индикатори, че търговско вземане е обезценено. Сумата на провизията е разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Балансовата стойност на актива е намалена чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава Отчета за всеобхватния доход/Отчета за доходите като "разходи/приходи от преоценки на активи и пасиви". Когато търговско вземане е несъбираемо, то се отписва срещу корективната сметка. Последващи възстановявания на суми, които преди това са били отписани, се кредитират срещу "разходи/приходи от преценки на активи и пасиви" в Отчета за доходите.

2.10. Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой, депозити, държани на виждане в банки, други краткосрочни високоликвидни инвестиции с оригинален падеж до 3 месеца и банков овърдрафт. Банковият овърдрафт е представен при заемите като текущи пасиви в баланса.

2.11. Акционерен капитал

Обикновените акции са класифицирани като собствен капитал. Възстановяемите преференциални акции са класифицирани като пасиви (Бележка 2.13.).

Обратно изкупени собствени акции се отчитат в намаление на собствения капитал, принадлежащ на собственици на Групата до момента, в който акциите се канцелират или преиздадат – това включва платеното, включително директно относимите разходи, свързани с емитирането. Когато по-късно такива акции се преиздадат всички получени плащания, нетно от директно свързаните разходи по сделката и свързаните данъчни ефекти, се включват в собствения капитал, принадлежащ на собственици на Групата.

2.12. Търговски задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедливата стойност и последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва метода на ефективната лихва.

2.13. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, нетно от възникналите разходи по сделките. Заемите последващо се оценяват по амортизирана стойност и всяка разлика между постъпленията (нетно от разходите по сделката) и стойността за връщане се признава в отчета за доходите през периода на заема по метода на ефективната лихва.

Такси, платени за облекчения по заем, се признават като разходи по сделката до степеня, до която е вероятно някои или всички облекчения да бъдат получени. В този случай таксата се отсрочва докато стане получаването. До степеня, до която няма доказателство, че някои или всички облекчения ще бъдат получени, таксата се капитализира като предварително плащане за услуги и амортизира за периода на облекчението, с което е свързана.

Преференциални акции, които са възстановяеми на определени дати, се класифицират като пасиви. Дивидентите по тези преференциални акции се признават в отчета за доходите като разходи за лихви.

Заеми се класифицират като текущи пасиви, освен ако дружеството няма безусловно право да отсрочи уреждането на пасива за след 12 месеца след датата на баланса.

2.14. Текущи и отсрочени данъци върху дохода

Разхода за данък за периода включва текущи и отсрочени данъци. Данък се признава в отчета за доходите, освен до степента, до която е свързан със статии директно в собствения капитал. В този случай данъкът също се отразява за сметка на тези статии в собствения капитал.

Текущият разход за данък се изчислява на база на данъчните закони, които са в сила към датата на баланса.

Отсрочен данък се признава като се използва метода на задължението за временни разлики, възникващи от разликите в данъчните основи на активите и пасивите и техните балансови стойност във финансовите отчети. Отсрочен данък се определя като се използват данъчните ставки (и закони), които са в сила към датата на баланса и се очаква да бъдат прилагани, когато се реализира отсрочен данъчен актив или се урежда отсрочен данъчен пасив.

Отсрочен данъчен актив се признава само до степента, до която е вероятна бъдеща облагаема печалба, срещу която могат да бъдат използвани временните разлики.

2.15. Доходи на наети лица

Групата не е разработвала програми за доходи след напускане на персонала.

Групата отчита като краткосрочни задълженията си към персонала по неизползвани отпуски, които се очаква да бъдат използвани в рамките на 12 месеца след датата на отчета за финансовото състояние, както и неизплатените заплати.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на Групата като работодател в Р България, е да извършва задължително социално и здравно осигуряване на наетия си персонал, като размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са пенсионни планове с дефинирани вноски – на база фиксирани по закон проценти.

Към Групата няма създаден и действащ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда Групата в качеството си на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Доходи при напускане

Доходите при напускане са платими, когато изтече договорът с наетото лице преди нормалната дата на пенсиониране, или когато наетото лице приеме доброволно съкращаване в замяна на тези доходи. Групата признава доходи при напускане, когато демонстрира обвързване, че или ще прекрати договора на наетите лица съгласно подробен официален план без възможност за оттегляне, или предоставяйки доходи при напускане като резултат от предложение, направено да насърчи доброволно напускане. Доходи, които се дължат след повече от 12 месеца след датата на баланса се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Планове за участие в печалбата и бонуси

Групата признава пасив и разход за бонуси и участие в печалбата, като се базира на формула, която взема предвид печалбата, падаща се на акционерите след съответни корекции. Групата признава провизия, когато е договорно задължено или когато има минала практика, която е създала конструктивно задължение.

2.16. Признаване на приходи

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти влезе в сила от 1 януари 2018г. За разлика от отменения МСС 18, според който признаването на приходите се базира на концепцията за прехвърлянето на рисковете и изгодите от собствеността върху стоките, МСФО 15 се основава на един основен принцип, според който Групата признава приходите по начин, който най-точно представя прехвърлянето на стоките или услугите на клиента, и по стойност, която отразява очакваните изгоди в замяна на тези стоки и услуги.

За разлика от МСС 18, съдържащ различни правила за признаването на приходите в зависимост от това дали договорът е за продажба на стоки или услуги, МСФО 15 налага единен 5-етапен модел за признаването на приходите, който е приложен за всички договори в обхвата на стандарта, независимо дали се касае за стоки или услуги. Етапите са: идентифициране на договора с клиента, идентифициране на задълженията по договора, определяне на цената на сделката, разпределяне на цената на сделката към задълженията за изпълнение в договора и признаване на приход, когато (или като) Групата изпълни дадено задължение по договора.

Според дефиницията за договор в обхвата на МСФО 15 попадат писмените договори, устните споразумения и такива, които са по подразбиране в резултат на обичайна стопанска практика. Договор се признава, когато са изпълнени едновременно следните пет критерия – страните по договора са го одобрили и са се ангажирали с изпълнението на договорените задължения, договорът има търговско съдържание. Групата може да определи правата на всяка от страните по отношение на стоките или услугите, които са предмет на договора, дружеството може да определи условията на плащане за стоките и услугите, които се прехвърлят и съществува вероятност Групата от дружества да събере възнаграждението, на което има право, в замяна на стоките или услугите. Преценката относно изпълнението на изискванията може да окаже съществен ефект върху отлагането на признаването на приходи във времето.

След като се извърши идентификация на договора, се установяват задълженията за изпълнение в рамките на договора. МСФО 15 определя като задължение за изпълнение всеки ангажимент, поет в договор с клиент, за прехвърляне на стока или услуга, или сбор от стоки или услуги, които са „отделни“; или серия от разграничени стоки или услуги, които са по същество едни и същи и отговарят на определени критерии. Параграф 27 на МСФО 15 въвежда два критерия, според които една стока или услуга може да бъде класифицирана като отделна: клиентът може да извлече полза от стоката/услугата самостоятелно или в комбинация с други ресурси, които са лесно достъпни и ангажиментът на дружеството за прехвърляне на стоката/услугата е ясно разграничим от другите ангажименти в договора.

Цената на сделката е сумата на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на стоките или извършването на услугите според договора, с изключение на сумите, събрани от името на трети лица (напр. ДДС). Цената на сделката не се коригира за ефекти на кредитния риск на контрагента, но се коригира, ако дружеството е създадо надеждно очакване, че ще упражни своите права само за част от цената на договора. Цената на сделката се разпределя към всяко отделно задължение за изпълнение в рамките на даден договор, като база за разпределение е относителната единична продажна цена, на чиято основа е изготвен договорът.

Групата признава приход, когато (или докато) изпълни задължението за прехвърляне на договорените стоки или услуги на клиента. Стоките или услугите се считат за прехвърлени на клиента, когато той получава контрол върху съответните активи.

В резултат на анализ на действащите договори към 1 януари 2018 г., използвайки подхода на пълно преизчисляване с обратна сила като се коригира салдото на неразпределената печалба към тази дата, Групата не отчита ефект от прилагането на МСФО 15.

Приходи от лихви

Приход от лихви се признава на времева пропорционална база като се използва метода на ефективната лихва. Когато вземане е обезценено дружеството намалява балансовата стойност до възстановимата стойност, която е очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент на инструмента и продължава да признава дисконтирането като лихвен приход. Приход от лихви по обезценени заеми се признава като се използва оригиналния лихвен процент.

Приходи от дивиденди

Приходи от дивиденди се признават при установяване на правото за получаване.

2.17. Лизинг

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към Групата съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в консолидирания отчет за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като дълготраен материален актив по цена на незабавна продажба, или ако е по-ниска – по настояща стойност на минималните лизингови плащания.

Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение лихва и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Определените на такава база лихвени разходи, свързани с наетия под финансов лизинг актив, се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) през периода на лизинговия договор като „финансови разходи“, като се признават когато станат дължими. 2.18. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди между собствениците на Групата се признава като задължение във финансовите му отчети за периода, през който дивидентите са одобрени за разпределение от собствениците.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Плащанията и постъпленията във връзка с оперативния лизинг се признават като текущи разходи и приходи в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линейен метод за периода на лизинга.

2.18. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на Предприятието-майка и всички дъщерни дружества към 31 декември 2018 г. Дъщерните дружества са всички предприятия, при които Предприятието-майка упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Контрол се предполага, че съществува, ако и само ако Предприятието-майка има: а) правомощия върху дъщерното дружество б) експозиция на, или права върху променливата възвращаемост от участието си в дъщерното дружество и в) възможността да използва своите правомощия върху дъщерното дружество, за да окаже въздействие върху размера на възвращаемостта на Предприятието-майка. Всички дъщерни дружества имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешно-групови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от транзакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешно-групови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните дружества, са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни дружества, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното дружество, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието-майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното дружество.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното дружество, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно дружество, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно дружество към датата на загуба на контрол, се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно дружество, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно дружество представлява разликата между а) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно дружество и б) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното дружество и всякакво неконтролиращо участие.

2.19. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобивания, поетите от придобивания задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата.

Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Прените разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им, с изключение на разходите за емисия на дългови ценни книжа или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно дружество са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване, б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие.

Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават или в печалбата или загубата, или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

2.20. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третираат като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите

участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на Предприятието-майка.

2.21. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за доходите на ред "Печалба/(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното дружество.

Ако впоследствие асоциираното дружество реализира печалби, Групата признава своя дял до толкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни дружества се елиминират до размера на дела на Групата в тези дружества. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни дружества, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между отчетната стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

Отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода, освен в случаите, когато данъците произтичат от операции или събития, признати през същия или друг отчетен период директно в капитала.

3. Управление на финансовия риск

3.1. Фактори за финансов риск

Дейностите на Групата са изложени на няколко финансови риска: пазарен (включително лихвен, на справедливата стойност на лихвените равнища, на паричните потоци и ценови), кредитен и ликвиден. Общата програма на ръководството се фокусира към непредвидимостта на финансовите пазари и търси начин за минимизиране на потенциалните ефекти върху финансовото представяне на дружеството.

Управлението на риск се осъществява от отдел по ликвидността по политики, одобрени от съвета на директорите. Този отдел идентифицира и оценява финансовите рискове в тясно сътрудничество с оперативните отдели. Съветът на директорите представя писмено принципи за общо управление на риска, както и написани политики за покриване на специфични области като валутен, лихвен и кредитен риск, използване на финансови инструменти и инвестиране на излишъка от ликвидността.

Пазарен риск

Дейността на дружествата от Групата е изложена на пазарен риск поради големия брой малки конкурентни фирми и нелоялната конкуренция, която съществува между тях. В допълнение би могло да се каже, че Групата е изложена и на частичен риск от концентрация поради значителния дял от оборота, който имат фирмите опериращи в сферата на услугите за сигурност. Ръководството на дружеството-майка прилага стриктна политика за оптимизиране на бизнес портфейла. Програмата на дружествата от Групата е да предлагат качествени и ориентирани към клиента услуги, които да гарантират стабилно пазарното присъствие.

Валутен риск

Групата няма международна дейност и не е изложено на валутен риск, произтичащ от експозиция на видове валути. Ръководството е установило политика да изисква управление на валутния риск срещу функционалната валута.

Риск на паричния поток и на справедливата стойност на лихвения процент

Тъй като Групата няма значителни лихваносни активи приходите и оперативните му парични потоци са в значителна степен независими от промени в пазарните лихвени нива.

Лихвеният риск за Групата произтича от дългосрочните заеми. Заеми с променливи лихви излагат дружеството на риск на паричния поток на лихвения процент. Заеми с фиксирани лихви излагат дружеството на риск на справедливата стойност на лихвения процент.

Кредитен риск

Кредитен риск възниква от пари и парични еквиваленти, депозити в банки и финансови институции, включително несъбрани вземания и извършени сделки. За банки и финансови институции, в които Групата държи паричните си средства, се приемат само такива с кредитен рейтинг А.

През отчетния период не са били надхвърляни кредитни лимити и ръководството не очаква загуби от неизпълнение на задълженията на клиентите.

Ликвиден риск

Управлението на ликвидния риск включва поддържане на достатъчно пари и пазарно търгуеми ценни книжа, поддържане на разположение на възможност за финансиране чрез адекватна сума на сключени споразумения за кредитни облекчения и възможности за реализиране на търгуемите ценни книжа. Поради динамичния характер на бизнеса отдела на ликвидност на дружеството поддържа гъвкавост на финансирането чрез кредитни линии.

Ръководството наблюдава прогнозите за ликвидните резерви и парите и паричните еквиваленти (виж бележка 13) на базата на очакваните парични потоци. Установени са лимити. Политиката за управление

на ликвидността включва и проектиране на паричните потоци в основните валути и взимане предвид нивото на ликвидните активи, наблюдаване на нивото на задлъжнялост и поддържане на финансови планове.

3.2. Управление на капиталовия риск

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на основата на съотношението капитал към нетен дълг.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг (привлечените текущи и нетекущи средства), намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Дружеството може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Стойността на съотношението за представените отчетни периоди е обобщена както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
Заеми и задължения по финансов лизинг (нетекущи)	13 779	12 977
Пари и парични еквиваленти	11 487	12 227
Нетен дълг (заеми нетно от парични средства)	2 292	750
Собствен капитал	28 956	31 224
Коефициент на задлъжнялост (заеми нетно от парични средства отнесени към собствения капитал)	0.08	0.02

3.3. Оценки по справедлива стойност

Справедливата стойност на финансови инструменти, търгувани на активен пазар (ценни книжа за търгуване и на разположение за продажба) се базира на борсови цени към датата на баланса. Борсовата цена за финансовите активи, притежавани от дружеството, е текущата цена "купува".

4. Съществени счетоводни оценки и преценки

Оценките и преценките са постоянно разглеждани и се базират на исторически опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития, които се считат за разумни при текущите обстоятелства.

4.1. Съществени счетоводни оценки и предположения

Групата прави оценки и допускания, отнасящи се до бъдещето. Получените счетоводни оценки по дефиниция рядко са еднакви с реалните резултати. Оценките и предположенията, за които има значителен риск от причиняване на съществени корекции на балансовите стойности на активи и пасиви през следващата финансова година са изложени по-долу.

Очаквана обезценка на репутацията

Дружеството тества всяка година дали репутацията е претърпяла някаква обезценка съгласно счетоводната политика, показана в бележка 2.4. Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на изчисляване на стойността в употреба. Тези изчисления изискват използване на оценки.

5. Нетекущи (дълготрайни) активи

5.1. Дълготрайни материални активи

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжени я и други	Разходи за придобиване на нетекущи материални активи	Общо
Отчетна стойност						
Салдо към 31.12.2017	4 330	3 014	5 263	26 620	1 860	41 087
Постъпили	12	-	100	2 765	6 759	9 636
Излезли	(574)	(35)	(329)	(1 907)	(7 590)	(10 435)
Салдо към 31.12.2018	3 768	2 979	5 034	27 478	1 029	40 288
Нагрупана амортизация						
Салдо към 31.12.2017	-	253	3 401	17 896	-	21 550
Начислена	-	122	504	4 090	-	4 716
Отписана	-	(15)	(328)	(1 669)	-	(2 012)
Салдо към 31.12.2018	-	360	3 577	20 317	-	24 254
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2017	4 330	2 761	1 862	8 724	1 860	19 537
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2018	3 768	2 619	1 457	7 161	1 013	16 018

5.2. Дълготрайни нематериални активи

	Репута- ция	Продукти от развойна дейност	Търговки марки и лицензи, програмни продукти	Други НДМА	Разходи за придобиване на НДМА	Общо
Отчетна стойност						
Салдо към 31.12.2017	12 347	7	2 555	176	307	15 392
Постъпили	-	-	438	-	8	446
Излезли	-	-	(78)	-	(307)	(385)
Салдо към 31.12.2018	12 347	7	2 915	176	8	15 453

Натрупана амортизация/ обезценка						
Салдо към 31.12.2017	358	-	1 875	176	-	2 409
Начислена амортизация	-	1	338	-	-	339
Начислена обезценка	289	-	-	-	-	289
Отписана през периода			(76)			(76)
Салдо към 31.12.2018	647	1	2 137	176	-	2 961
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2017	11 989	7	680	-	307	12 983
БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ КЪМ 31.12.2018	11 700	6	778	-	8	12 492

Възстановимата стойност на репутацията е определена на база на изчисления на стойност в употреба, което включва прогнозни парични потоци, покриващи петгодишен период и годишен дисконтов фактор в размер на 6,24%.

Репутацията към 31.12.2018 година в Ес Груп Интернешънъл АД се формира от придобиване на следните дружества:

- Хай Тек 2000 ЕООД
- Ес Ленд ЕООД
- Ес Агро ЕООД
- Секюрити България ЕООД
- Ес Мениджмънт ЕООД
- ВИП Секюрити ЕООД
- Оптима Файненшъл Сървисиз ЕООД
- ЗС СОТ АД
- ТРАНС 3 ЕООД
- З С СОТ ЛОВЕЧ ООД
- З С СОТ СЛИВЕН ООД

5.3. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

	Земи	Сгради	Общо
Салдо към 01.01.2017 г.	4 840	1 789	6 629
Постъпили през периода	23	-	23
Печалба от преоценка	55	-	55
Натрупана амортизация	(5)	(72)	(77)
Салдо към 31.12.2017 г.	4 913	1 717	6 630
Салдо към 01.01.2018 г.	4 913	1 717	6 630
Постъпили през периода	414	4547	4 961
Печалба от преоценка	(1)	-	(1)
Натрупана амортизация	(26)	(255)	(281)
Салдо към 31.12.2018 г.	5 300	6 009	11 309

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2018 г. не се различава съществено от тяхната текуща стойност.

Инвестиционни имоти не са заложили като обезпечение по заеми.

6. Инвестиции в асоциирани предприятия

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Инвестиции в асоциирани дружества	636	595
Дял от приходи от асоциирани дружества	1 209	1 111
ОБЩО	1 845	1 706

ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

	Към 31.12.2018	% съучастие
Прокюрмънт Интернешънъл ООД	225	50.00 %
Фидуция ЕАД	200	50.00 %
Армада Кепитъл	158	11.00 %
Илезън Инвестмънтс КДА	49	2 %
ДЗЗД ВИНЕТНИ СТИКЕРИ 12-17	-	50.00 %
ДЗЗД МАЙНИНГ СЕКЮРИТИ	-	50.00 %
ДЗЗД ИНТЕГРИРАНИ ФАСИЛИТИ УСЛУГИ	-	50.00 %
З С СOT ЗАПАД ООД	2	40.00 %
З С СOT НОВИ ИСКЪР ООД	2	35.00 %
ОБЩО	636	-

7. Материални запаси

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Материали	2 226	1 865
Стоки	260	141
Обезценка на материални запаси	(20)	-
ОБЩО	2 466	2 006

8. Парични средства и парични еквиваленти

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Парични средства в брой	8 830	8 440
Парични средства в банки	2 657	3 787
ОБЩО	11 487	12 227

Блокираните парични средства към 31 декември 2018 г. в размер на 200 хил. лв. (31 декември 2017 г.: 200 хил. лв.) са във връзка с обезпечение по воден съдебен спор.

9. Търговски и други вземания

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Вземания от клиенти и предоставени аванси	8 113	8 217
Вземания от свързани лица	152	10
Други вземания	101	70
Общо	8 366	8 297
Дългосрочни търговски и други вземания	108	134
ОБЩО	8 474	8 431

Балансовата стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

10. Основен капитал

Основният капитал на дружеството е 1 600 хил. лв., разпределен в 160 000 обикновени поименни акции, собственост на два физически лица

11. Заеми

ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Получени дългосрочни банкови заеми	14 304	12 306
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	(3 200)	(2 685)
ОБЩО	11 104	9 621

КРАТКОСРОЧНИ ЗАЕМИ И ФИНАНСОВИ АКТИВИ

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	3 200	2 685
Краткосрочен банков заем	-	2
ОБЩО	3 200	2 687

Получените дългосрочни заеми представляват банков инвестиционен кредит. Обезпечение по получените банкови заеми са търговските предприятия „ВИП Секюрити“ ЕООД и „Хай Тек 2000“ ЕООД.

- ✓ ВИП Секюрити ЕООД – непогасена главница към 31 декември 2018г. е в размер на 6 491 хиляди евро /шест милиона четиристотин деветдесет и една хиляди евро/. Заемът се олихвява с плаващ лихвен процент, като общата лихва по заема не може да надвишава 6.425% годишно. Крайният срок за погасяване на заема е 25 януари 2023г.;
- ✓ Хай Тек 2000 – непогасена главница към 31 декември 2018г. е в размер на 1 500 хиляди лева /един милион и петстотин хиляди лева/. Заемът се олихвява с плаващ лихвен процент 2.553% годишно. Крайният срок за погасяване на заема е 20 февруари 2024г.

Справедливата стойност на заемите се доближава до тяхната балансова стойност. Справедливата стойност на заемите е била определена в съответствие с общоприетите оценителски модели, базирани на анализ на дисконтираните парични потоци.

12. Задължения по финансов лизинг

	Минимални лизингови плащания		Настояща стойност на минималните лизингови плащания	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Задължения по финансов лизинг				
До една година	2 363	2 485	2 249	2 305
Между една и три години	2 569	3 292	2 466	3 155
Между три и пет години	205	204	203	201
	<u>5 137</u>	<u>5 981</u>	<u>4 918</u>	<u>5 661</u>
Минус: Лихви по лизинг				
До една година	114	180		
Между една и три години	103	137		
Между три и пет години	2	3		
	<u>219</u>	<u>320</u>		
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг	<u>4 918</u>	<u>5 661</u>	<u>4 918</u>	<u>5 661</u>
Минус: Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг до една година			2 249	2 307
Настояща стойност на задълженията по финансов лизинг над една година			<u>2 669</u>	<u>3 356</u>

Ръководството на Групата счита, че справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг не се различава съществено от тяхната текуща стойност. Задълженията по финансов лизинг са класифицирани в ниво 3 според йерархията на справедливите стойности. Справедливата стойност на задълженията по финансов лизинг е била определена в съответствие с общоприетите оценителски модели, базирани на анализ на дисконтирани парични потоци. Активите придобити от Групата чрез финансов лизинг през 2018г. възлизат на 1 485 хил.лв. /2017г.: 913 хил.лв./ . Срокът на договора варира между 1 и 5 години. Към 31 декември 2018г. и 2017г. средният ефективен лихвен процент по договорите за финансов лизинг е съответно 6.52% и 7.046%.

Задълженията по договорите за финансов лизинг са обезпечени с залог на придобитите активи по договорите за финансов лизинг вписан в ЦРОЗ.

13. Търговски и други задължения

	Към 31.12.2018	Към 31.12.2017
Задължения към доставчици и получени аванси	6 631	3 184
Задължения към свързани лица	471	563
Задължения към персонала	4 348	3 936
Задължения за социални осигуровки	1 001	923
Данъчни задължения	1 849	1 842
Други задължения	1 023	2 956
Общо	<u>15 323</u>	<u>13 404</u>

14. Приходи от дейността

	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
Приходи от продажби на услуги	83 463	79 458
Приходи от продажби на стоки	902	1 141
Други приходи от дейността	177	600
ОБЩО	84 542	81 199

15. Разходи за дейността

	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
Разходи за материали	6 869	7 142
Разходи за външни услуги	14 707	16 989
Разходи за персонала	54 475	47 022
Разходи за амортизации	5 108	5 352
Разходи за обезценка	277	420
Други разходи	3 524	4 751
Придобиване на дъщерно предприятие	-	(785)
ОБЩО	84 960	80 891

16. Данъци. Активи по отсрочени данъци.

16.1. Данъци.

Изчисленията на данъците върху печалбата за 2018 г. и 2017 г. са представени в следната таблица:

	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Счетоводна печалба/загуба преди данъчно облагане	(224)	567
Данъчен процент	10%	10%
Очакван разход за данък	22	(57)
Данъчен ефект от постоянни/временни разлики	(96)	(17)
Икономия от/(разход) за данък върху печалбата	74	(74)
Ефективна данъчна ставка	-	13.05%

16.2. Активи по отсрочени данъци

Временните разлики и произтичащите от тях потенциални данъчни активи и пасиви към 31 декември 2018 г. са както следва:

Вид на временните разлики	Временна разлика	Отсрочен данък
Начисления за неизползвани отпуски	1 351	135
Други начисления за задължения	2 412	241
Разлика между счетоводна и данъчна амортизация	329	33
Общо отсрочени данъчни активи	4 092	409
Инвестиционен имот	42	4
Общо отсрочени данъчни пасиви	42	4
Отсрочени данъчни активи, нето	4 050	405

В съответствие с изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода, активите и пасивите по отсрочени данъци са оценени по данъчни ставки, които са в сила за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди, т.е. използваната данъчна ставка за изчисляването на отсрочените данъци възлиза на 10%, приложима за 2018 г.

17. Предплатени разходи

	2018	2017
Нефинансови разходи за бъдещи периоди	1 097	1 103
Общо	1 097	1 103

Балансовата стойност на разходи за бъдещи периоди включва:

- Предплатени разходи за абонаменти за достъп до платформи, чрез които дружеството осъществява основната си дейност и които са необходими за изпълнение на ангажимент по сключени търговски договори. Това са разходи за абонаментни услуги със срок по-дълъг от един отчетен период и се признават пропорционално на база на признатите приходи;
- Разходи свързани със застраховки на автомобили – гражданска отговорност и автокаска. Застраховки за дейността (професионална отговорност), както и разходи за абонаменти със срок по-дълъг от един отчетен период;
- Финансови разходи за бъдещи периоди – лихви по получен банков заем.

18. Отсрочени приходи

В състава на отсрочените приходи (задължения за изпълнение) към 31.12.2018 г. Групата отчита 1 051 хил.лв. (31.12.2017 г.: 1 191 хил.лв.), които основно представляват разсрочени приходи, свързани с клиенти на Групата по получени аванси. Задължението за изпълнение се начислява за определен период, съгласно

договорни отношения с клиента като прихода се признава за месеца, за който се отнася, в който се изпълняват услугите.

19. Свързани лица и сделки със свързани лица

Основните свързани лица, с които Групата осъществява своята дейност са:

Наименование на дружество	Вид свързаност
ЕС ГРУП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ АД	дружество майка
ХАЙ ТЕК 2000 ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЕС ЛЕНД ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЕС АГРО ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
СЕКЮРИТИ БЪЛГАРИЯ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЕС МЕНИДЖМЪНТ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
А ПРОДЖЕКТ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
АМАТАС ЕАД	дъщерно дружество под общ контрол
АСЕС ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
БИЛДИНГ ПРО ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ВИП СЕКЮРИТИ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЕЙ ТИ СИ ПРОПЪРТИ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЗС СОТ ЛОВЕЧ ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ТРАНС 3 ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ЗС СОТ СЛИВЕН	дъщерно дружество под общ контрол
ЗС СОТ КОМЕРС ЕООД	дъщерно дружество под общ контрол
ПРОКЮРМЪНТ ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ООД	дъщерно дружество под общ контрол
ФИДУЦИЯ ЕАД	асоциирано дружество
АРМАДА КЕПИТЪЛ АД	асоциирано дружество
ИЛЕВЪН ИНВЕСТМЪНТС КДА	асоциирано дружество
ЗС СОТ ЗАПАД ООД	асоциирано дружество
ЗС СОТ НОВИ ИСКЪР ООД	асоциирано дружество
ДЗЗД ВИНЕТНИ СТИКЕРИ 12-17	асоциирано дружество
ДЗЗД МАЙНИНГ СЕКЮРИТИ	консорциум – гражданско дружество
ДЗЗД ИНТЕГРИРАНИ ФАСИЛИТИ УСЛУГИ	консорциум – гражданско дружество

През отчетния период сделките извършвани между свързани лица в Групата са свързани с:

- ✓ Предоставени/ погасени заеми и други задължения;
- ✓ Начислени/ платени лихви по заеми и други задължения;
- ✓ Продажби/ покупки на стоки;
- ✓ Продажби/ покупки на услуги;
- ✓ Получени/изплатени дивиденди;

Осъществените сделки със свързани лица през периода, са както следва:

Видове сделки	Годината, приключваща на 31.12.2018	Годината, приключваща на 31.12.2017
В Компания – майка:		
Получени/предоставени заеми и други задължения	2 280	2 283
Получени/погасени главници от/по заеми и други задължения	92	800
Начислени лихви от/по заеми и други задължения	132	71
Получени/погасени лихви от/по заеми и други задължения	7	1
Разпределени дивиденди от дъщерни и асоциирани дружества	5 400	2 000
Платени/получени дивиденди от дъщерни и асоциирани дружества	4 120	2 050
В асоциирани предприятия		
Продажба /покупка на услуги	6 919	6 882
Продажба на ДА	-	-
Продажба на стоки	-	-
Получен/предоставен заем и други задължения	-	650
Погасени лихви от/по заеми и други задължения	-	10
В дъщерни дружества		
Продажба /покупка на услуги	1 398	927

20. Събития след отчетния период

Не са настъпили събития след края на отчетния период, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

21. Финансови инструменти и управление на риска

Финансовите инструменти на Дружествата от Групата включват парични средства в брой и по банкови сметки, вземания и задължения.

Управление на капитала

Дружествата от Групата управляват капитала си, за да осигурят функционирането си като действащи предприятия, докато същевременно максимизират възвръщаемостта на инвестицията, направена от собственика, чрез оптимизиране на капиталовата структура.

Капиталовата структура на Групата се състои от оповестените в бележки 8 Парични средства и парични еквиваленти, 11 Заеми, 12 Задължения по финансов лизинг и 10 Основен капитал.

Управление на финансовия риск

Дейността на Групата е изложена на няколко финансови риска – пазарен, валутен, кредитен, лихвен и ликвиден. Общата програма на Групата се фокусира към непредвидимостта на финансовите пазари и търси начин за минимизиране на потенциалните ефекти върху финансовото представяне на Групата.

Пазарен риск

Дейността на Групата е изложена на пазарен риск поради съществуващата до известна степен нелоиална конкуренция. Ръководството на Групата прилага стриктна политика за управление на клиентския портфейл и оптимизиране на неговата диверсифицираност. Програмата на Групата е да

предлага на своите клиенти качествени услуги спрямо специфичните им изисквания. Стратегията на Групата е лоялност, качество и осигуряване на сигурност на клиентите.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с риска, стойността на активите и пасивите да се промени поради изменение на валутния курс. Групата осъществява сделки в чуждестранна валута в евро, поради което тя не е изложена на риск, свързан с възможните промени на валутния курс.

Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Групата на кредитен риск, са предимно вземания по продажби. Групата е изложена на кредитен риск, в случай че клиентите не изплатят своите задължения. Банките и финансовите институции, в които Групата държи паричните си средства са такива с кредитен рейтинг А.

През отчетния период Групата не е надхвърляла кредитните лимити и не очаква загуби от неизпълнение на задълженията на клиентите.

Лихвен риск

През отчетната година, Групата има значителни лихвоносни активи, като Ръководството полага сериозни усилия за договаряне на гъвкави условия с банковите институции, в които са депозирани тези активи, както и за кредитния рейтинг на същите. Приходите и оперативните парични потоци на Групата са в значителна степен независими от промени в пазарните лихвени нива. Лихвеният риск на Групата произтича от дългосрочните заеми. Заеми с променливи лихви излагат Групата на риск на паричния поток на лихвения процент. Заеми с фиксирани лихви излагат Групата на риск на справедливата стойност на лихвения процент. С цел минимизиране на лихвения риск, Ръководството на Групата е договорило фиксирана горна и долна граница на промяна на лихвения процент по дългосрочните заеми.

Ликвиден риск

Групата наблюдава прогнозите за ликвидните резерви, паричните средства и паричните еквиваленти. Установени са лимити. Политиката на Групата за управление на ликвидността, включва проектиране на паричните потоци в основните валути и вземане предвид нивото на ликвидните активи, наблюдаване нивото на задлъжнялост, поддържане на финансови планове.

22. Дата на одобрение на годишния финансов отчет

Консолидираният финансов отчет за 2018 г. на Групата ЕС ГРУП ИНТЕРНЕТЪНЪЛ е одобрен от Съвета на директорите на 19 юни 2019 г.